

SEVERIDUL

ZIAR POLITIC SĂPTĂMÂNAL.

Prețul abonamentului :

pe un an 8 coroane
 „ 1/2 „ 4 „
 „ 1/4 „ 2 „
 Prețul unui număr 20 fil.

Proprietar și redactor responsabil :

OCTAVIAN BORDAN.

Redacțiunea : Caransebeș, strada Constantin Burdia.

Administrația : Caransebeș, strada Parcului 774.

Numărul telefonului : 44.

Manuscripte nu să înapoiază.

Mandatul dela Oravița.

Suntem în preajma unei alegeri. Cercul Oraviței a devenit vacant prin moartea deputatului Coriolan Brediceanu. Alegătorii vor fi chemați la urnă, ca ei să-și spună dorința. E lucru mare, fiind vorba nu de căpătuirea unui om, ci de marile interese ale populațiunii.

Situațiunea e grea. Și tocmai pentru poporul românesc e grea. Trecut diu pasivitate la ultimele alegeri di-tale poporul român a căutat să-și pună soarta în mâinile așa numiților deputați naționaliști. Ca să satisfacă vanității unor oameni și-a disconsiderat poporul toate interesele, s'a certat cu toții și . . . i-a ales.

Suntem după o activitate parlamentară de 3 ani. Cei aleși cu mare însuflețire, cei-ce se prezentară înaintea alegătorilor cu vorbe frumoase, cu promisiuni mari și multe, ar fi avut destul timp, ca roadele ostenelelor lor să se vadă. N'au făcut nimic. N'au putut nimic face, pentru că li-a lipsit tactul cuvenit și mai pe sus de toate le-a lipsit aceea dragoste curată și adevărată, carea îl îndeamnă pe om să lucreze pentru popor, chiar cu disconsiderarea intereselor proprii.

Dar un popă ras ca *Lucaciu*, un sfântos ca *Petroviciu*, un guraliv ca *Vlad* nu se poate ridica peste interesele proprii. Acești oameni au crezut ca și-au împlinit datorința față de popor, dacă în parlament au *măcinat* din când în când câteva fraze fără rost și apoi s'au îngrijit, ca acelea să fie răspândite în popor, ca să se vadă *lupta uriașă*, ce o duc pentru popor. Atât și nimic mai mult. Ei s'au lăudat unii pe alții, și au ținut câțiva cari au bătut pe aceia, cari prin activitatea lor le nimiceau trecerea la popor.

Cunoaștem modul de luptă al acestor oameni. Ei, când aveau năcazuri, alergau la Burdia, să le ajute, cum a făcut-o și președintele clubului național, dl Mihalyi, iar încolo, înaintea poporului, îl declarau pe dl Burdea de trădător al neamului. Frumos lucru! Ei, cari trăesc din sudoarea și însuflețirea poporului, câte un fariseu ca popa *nemțesc* *Lucaciu*, ei sunt buni români iar, cei ce cu disconsiderarea intereselor proprii, aleargă și asudă pentru afaceri românești, sunt trădători de neam.

Să ne oprim. Nu suntem babe, nu ne bocim. Să vorbim, să lucrăm să luptăm ca bărbați. Cinstea și dragostea poporului să ne fie calea, pe care umblăm. Timpurile sunt grele. Poporul e sărac. Multe sunt de făcut, și în acest timp greu avem lipsă nu de *babe* bocitoare, ci de bărbați voicoși.

Biserica și școala ne-a fost neglijată în trecut. Poporul a trecut prin grele încercări, a plătit mult și în schimb n'a primit nimic. Cei chemați nu s'au interesat de soarta preoților și învățătorilor și de familiile lor. Au trăit în cea mai mare lipsă, iar dela oamenii muncii de gândul de trai nu poți aștepta o activitate mai rodnică.

În parlamentul țării se ocupă acum guvernul de soarta preoțimei și a dascălimei. Și în aceste momente grele avem lipsă de bărbați devotați, cari să nu cruțe osteneala ci să lucreze pentru binele preoților și învățătorilor, ca apoi și aceștia să-și îplinească cu cea mai mare râvnă și liniște sufletească datorințele față de popor.

În fața alegerii de deputat, ce ne stă înainte la Oravița, ne adresăm către preoți și învățători. Ei au în mână frânele poporului, ei cunosc

multe năcazuri ale poporului și ei sunt în prima linie datori a se îngriji, ca mandatul să ajungă în mâinile unui om harnic. Să nu mai fie preoțimea noastră purtată de nas de niște advocaței, cari își fac parale de pe popor.

Nu umblăm pe sub ascuns, nu umblăm cu trageri pe sfoară. Ne place lumina, ne place adevărul. Nu facem secrete, nu ne folosim de *tactica* să seducem poporul. Nu umblăm pe căi ascunse, cum a făcut în timpul din urmă *deputații naționaliști*, cari s'au dus în deputăție la un deputat *Kossuthist* și i-au predat un *memorand*, pentru a le apăra interesele lor și a esepera dela guvern întărirea de episcop a arhimandritului *Musta*. Unde e consecvența, unde e omenia? Un preot, un învățător e totdeauna trădător deneam, dacă la năcaz s'ar adresa dlui *Burdia*, iar *ei*, ei înflăcărații naționaliști, ei umblă cu pălăria în mână și predau *memorande* unui deputat *kossuthist*, ca să-i ajute. Să măsurăm cu aceeaș măsură, să umblăm pe calea deschisă, ca oamenii de omenie.

Ne întâlnim la urnă. E întrebarea : Cine e vrednic de încrederea poporului? Cei ce au dragostea de popor numai pe buze și în buzunare, sau cei ce o poartă în inimă? Suntem informați că *unii* din nou voesc să căpătuiască. E vorba de candidarea dlui *Valeriu Braniște*. Îl cunoaștem. A stat și stă în serviciul unei clice din Lugoj, — ca să aibă pâinea de toate zilele. Alt ideal nu poate avea. Așa un om nu poate fi chemat a reprezenta un popor. Ca contra candidat stă o figură impunătoare. Om eșit din popor, crescut în sărăcie, ajuns prin muncă cinstită și harnicie la poziție frumoasă. Bărbat, carele stă în cea mai întinsă legătură cu preoții, învățătorii și poporul, le cunoaște toate dorințele,

toate năcazurile și are legăturile și trecerea de lipsă, pentru a-i ajuta.

Di Dr. *Iosif Siegescu* profesor în Budapesta este candidatul cercului Oravița. — Este fiul cercului, copilul dascălului din Cârnecea, preotul românilor gr. cat. din Budapesta. Cine nu-l cunoaște? Cine nu s'a lăsat lui și cât bine n'a făcut el pentru mulți?

Suntem la despărțirea drumului. Pe o cale stă Dr. *Valeriu Branște* cu cilindrul pe ceafă, cu vorbe dulci pe buze, pe altă cale stă un preot român, distins de episcopul său pentru merite cu brâu roșu, stă Di Dr. *Siegescu* cu smerenia pe față și cu dragostea în inimă.

Cei chemați să aleagă calea arătată de Di Dr. *Siegescu*, care, între împrejurările de astăzi este unica cale ducătoare la scop.

Lămuriri. . . .

(c.) De un timp încoace cetim prin foile românești așa multe „Lămuriri“, cari în fapt lămuresc starea cea tristă a politicei celei nemature purtate de preinșii conducători ai „Neamului“. Dacă judecăm serios asupra acestei stări nesănătoase a trebilor, ne vine a crede, or cel puțin a presupune, că cei mai maturi dintre politicienii noștri încep a-și veni în fire, încep a recunoaște caosul, în care au ajuns trebile românești împinse

fiind de preocupatiunea individuală a unora de o parte, iar de altă parte prevăd desastrul ce-l poate aduce după sine ca urmare, neîncrederea poporului, care azi mâne va recunoaște, că a fost purtat numai de nas.

S'a aruncat cu noroi în tot bărbatul, care a cutezat a fi sincer în părerile sale politice, în aceia, cari nu au promis multe neamului lor, ci s'au nizuț a face cât se poate mai mult bine fie particularilor fie în general Românilor. S'a subminat în mod sistematic onoarea oricărui Român ajuns prin trudă și diligență la câte un post de însemnătate în societate, nizuț a-i descrie înaintea poporului nostru ca pe niște trădători și vânzători ai neamului.

S'a folosit minciuna și calumnia ca mijloace spre a înegri pe cei ce umblau pe calea cea dreaptă și deschisă și spre a lăuda și preamări pe cei ce umblau pe căile cele ascunse și rățacite.

Toate acestea însă merg numai până la un loc. Seacă și isvorul minciunilor și calumnia, când se adeverește de atare își răsbună foarte simțitor asupra calumniatorilor.

„*Tribuna*“ ca organ național se vede silită a da loc în coloanele sale unor lămuriri, cari pun în lumina cea adevărată pe confrății lor dela „*Lupta*“ organul oficios al partidului național din Budapesta. Ea e silită a declara, că mijloacele decare se folosește „*Lupta*“ spre a defăimă și a ataca caracterul integru al unuia și al altuia, sunt necinstite. Ea e nevoită a da loc unei lămuriri, prin care se constată că ilustrul nostru deputat Constantin Burdia — presupusul dușman al naționaliștilor — a sărit întru ajutorul celor mai aprigi dușmani ai lui, fără să fi cerut dela ei vre-o recunoștință sau vre-un contra serviciu.

O foaie mare din țară își trimite pe corespondentul său la ilustrul nostru deputat a-l întrebă, încât e adevărată vestea lățită despre împăciuirea naționalităților cu Maghiarii, căci prezentându-se în redacțiunea lor un domn de ai noștri le-a descris treaba cu culori foarte vii, ei însă nu pot lua act despre aeeasta în foaea lor, până nu sunt pe deplin convinși despre esactitatea acestei știri de altmintrelea senzaționale. Prin urmare cer lămuriri.

Pentru noi, cari am mers totdeauna pe calea cea deschisă și pe cea dreaptă, fără a ne lăsa a fi abătuți dela ea nici prin amenințările continuee, nici prin înjurăturile zilnice, nu poate fi decât îmbucurătoare aceasta schimbare a ținutei lor, căci prin aceasta vedem că și ei recunosc firmitatea caracterului ilustrului nostru deputat, care nici odată nu s'a lăsat a fi predomnit de ambițiuni vane, ori de dorul de răsbunare asupra acelor, cari foloseau toate ocaziunile și toate mijloacele spre a-i submină și micșorà vaza înaintea poporului, care îl iubește. Și ne pare cu atât mai bine, că aceste lămuriri nu sunt cerute din partea noastră, cari am fi avut tot dreptul a le cere, ci ei ni le dau spre a face bune servicii și spre a scoate adevărul la lumină.

Archiducele Iosif, a cercetat săptămâna trecută pe di ministru Kossuth, unde a stat mai mult de un cias, vorbind cu dânsul despre chestiuni politice.

*

Di ministru Wekerle, a petrecut săptămâna trecută în Viena, sfātuin-

FOIȚA.

ANGHEL

Urmare și fine.

Intr'una din seri el rămase deodată nemișcat și cu ochii ținți la focul ce ardea în fața lui, apoi se ridică cam cu anevoia, ca să se depărteze, dar făcu șovăind câțiva pași și căzu ca trăsniț pe spate.

Tovarășii lui rămaseră și ei nemișcați și privind strâmtorați la mine.

„Ce-i asta!?“ întrebai cuprins de un fel de spaimă dureroasă.

„Nu e nimic! — răspuse Dinu, un bătrân blajin. — Așa-i vine, așa-l apucă câte odată. — I-se împăigenesc ochii, îi vine un fel de sfârșeală și cade'n nesimțire, dară iar îi trece“.

„Munte de om ca el!“ — zisei eu.

„Și om bun ca pânea lui Dumnezeu și harnic și priceput la toate, — adăugă Nae, — tovarăș la bine și la rău de-i gata să sară'n foc pentru orișicine“.

Eu mă plecai, ca să-i dau vre-un ajutor, deși nu prea știam, ce-ar fi trebuit să-i fac.

„Lasă-l, Domnule! — grăi bătrânul. — Cu voea lui Dumnezeu sânt toate“.

„Dar, — întâmpinai, — cum i-a venit asta? — O are de mult? — O avea și'n copilărie?“

„Bea, Domnule, — răspuse bătrânul, — bea de topește pământul, cum îl vezi mâncând așa bea când apucă“.

„Nu mai bea, — întâmpină Tudor, — îți spun eu, că nu mai bea, dar trebuie să aibă tot omul vre-un păcat. Prea ar fi cu multe dacă n'ar avea-o și pe asta“.

„Cum o fi așa să fie, — urmă bătrânul, — și te rog, Domnule, să ai după ce-și va fi venit în fire milă de el și să te faci, că n'ai văzut că nu știi nimic“.

N'avea nevoie să mi-o ciară aceasta.

Îmi era milă de el, și mult aș fi dat să pot găsi leac pentru boala lui; adeseori îmi dedeam silința să-l mângăi și totdeauna îl cruțam, căci nenorocirea îl sfințește oarecum pe om.

El o simția aceasta, și nu voiu uita nici odată cum își îndrepta ochii cei mari asupra mea ca și când ar fi voit să-mi zică: „Să știi, că sânt gata să sar pentru tine și'n foc, și'n apă“.

Toamna am suspendat lucrările, mi-am regulat socotelile și mă pregăteam de plecare, când m'am pomenit cu Anghel — spălat, ras și'mbrăcat ca de sărbătoare.

„Știu, boierule, că ești om bun, — îmi zise, — și te bucuri, când poți să scoți pe altul din nevoie; n'o să te supăr dară, dacă te rog să-mi faci un mare bine“.

„Ce e, Anghel?“, îl întrebai bucurându-mă, că pot să-l ajut.

„Să vezi, — răspuse el luând-o, cum e obiceiul Românului, de departe. — Tata, fie iertat, a murit de mult, abia îmi mai aduc aminte de el, — și ne-a lăsat partea lui, o casă și patru pogoane de pământ. Mama, văduvă, săraca, a mai dus-o mult,

dar a murit și ea sânt acum cinci ani. Fiindcă nu ajunsese încă să mă însor și n'aveam cu ce s'o îngrop și să-i fac grijile, s'a găsit un om al lui Dumnezeu care m'a ajutat cu optzeci de lei mulțumindu-se să-i las în chirie cele patru pogoane până ce nu-i voi fi plătit banii“.

„Și-i le-ai lăsat cinci ani de-a rândul, — îl mustrai eu. — Îți dai tu seamă, că și-a luat banii înzecit?“

„Numai dreptul și l-a luat, — întâmpină el liniștit. — Vinovat sânt eu, care l-am lăsat să aștepte“.

„Dar tu ești om harnic și cu vârtute, — urmai —: se vede că bei tot ceea ce câștigi“.

El iar se uită pe sub sprâncele lui dese la mine.

„Da! boierule, am băut, — zise. — Cum să nu bea omul, când muncește toată ziulica din greu și nu are cu ce să-și omoare foamea!? — Și-o'neacă bând — și cu măsură, și fără măsură. — Dar asta a trecut! — urmă el ridicând glasul. — Sânt acum om cu rost, am nevastă, — și ce nevastă, boierule!? — și copil — ce copil!? — Dacă ar fi să crap și nu mai beau!“

„Ai copil! — Băiat ori fată? — Și cum e, Anghel, bine, voinic? — întrebai cu oarecare sfială.

Anghel se turbură.

„Știu de ce mă'ntrebi, — grăi dânsul gângăvind. — M'a ferit Dumnezeu să nu văd și'n el răul, de care sufăr“.

„Bine, Anghel, — întâmpinai eu în-

du-se mult cu ministrii comuni și cu prim-ministru austriac, baronul Bienerth; după aceea a fost primit în audiență de cătră Maj. Sa Regele, sfătuindu-se timp mai îndelungat asupra politicii din Ungaria.

*

DI ministru Kossuth reînsănătoșindu-se pe deplin face zilnic cura prescrisă de doctori la scaldă Lukács, iar după aceea merge regulat la oficiu. Se zice, că în zilele apropiate va merge la Viena spre a cercetă pe Maj. Sa Regele, unde va vorbi cu bătrânul nostru Rege, mai cu samă despre băncii naționale.

*

Din sfatul țării. Săptămâna trecută întreagă s'a ocupat părinții patriei cu schimbarea dării. Dintre vorbirile ținute amintim, mai cu seamă vorbirea deputatului Iuliu Hódy, și a ablegatului Kardos Samu, vorbind amândoi pentru soarta și binele economilor și proprietarilor mici.

DI ministru de justiție Günther, înfățișează sfatului două legi, una relativă la procedura civilă, alta la măsurile de ajutorare celor cari soarta i-au dus în țări străine după lucru și sunt ajunși la lipsuri.

DI ministru al honvezimei Jekelfalussy, înfățișază sfatului un raport al său cu privire la numărul și împărțirea oficerilor din Ungaria pe la regimentele din Austria.

duioșat, — nu e oare ieac pentru boala ta? — Să vii la iarnă pela mine, ca să te arăt la vre-un doctor de cei mari“.

Anghel suspină din greu.

„Dac'ar mai fi și asta, prea multe-ar fi, — grăi dânsul. Nu-i vorbă de mine, că o duc eu și așa, dar mă'ngrozesc de gândul, c'ar putea să mă vadă și fata, și greu de tot i-ar fi, că mult ține la mine. — Dar mă'ntorc la rugămintea mea: am adunat vara asta patruzeci de lei: mai dă-mi patruzeci, ca să-mi iau pogoanele și să întru'n rândul oamenilor, iar la primăvară-ți fac treizeci de zlle la bină“.

„Asta o vom vedea la primăvară, — îi zisei. — Deocamdată mi-e destul să te știu om cu patru pogoane“.

Trei zile'n urmă, când am plecat, Anghel mi-a ieșit beat în cale.

„Să nu te superi, boierule, — îmi zise el gângăvind rău de tot. — Mi-am luat pogoanele, și nu m'ar crede nimeni, că mă bucur, dacă nu m'ar vedea beat. Dar să știi, că-ți sânt datornic, și cât voiu trăi n'am să te uit“.

Primăvara viitoare, când am reînceput lucrările, îl căutam pe Anghel printre oameni.

„L-a iertat, Dumnezeu, — grăi Dinu, bătrânul cel blajin. — S'a dus sânt acum trei săptămâni la Ialomița să tragă cu plasa și, apucându-l pe țarmure, a căzut în râu și s'a 'necat!“

„Bine, dar ceilalți, care erau cu el!“

„Cine să se pună 'mpotriva voinței lui Dumnezeu!“

(„Conv. Lit.“)

I. Slavici.

Ablegații comit. Sibiu la dl prim-ministru Wekerle. Săptămâna trecută s'au înfătoșat deputații sibieni cu rugarea, ca să facă pașii trebuincioși față cu România, ca să poată poporul din comitat în condițiuni mai ușoare trece marfa, vite, cereale etc., prin vama dela Turnu-roșu. DI ministru le-a răspuns, că s'a început deja sfătuirea cu România despre acestei chestiuni.

Viitorul diecezei.

Toată lumea cunoaște rolul fioros de stricăcios, ce l-au avut în dezvoltarea diecezei noastre clica dela consistor și tovarășii lor. Timp de decenii cocoțați la cârmuirea afacerilor diecezane, le-au dus la totală destrămăre. Viața religioasă și cucernicia creștină nici când n'au fost virtuțile, a căror practizare ar fi avut-o naintea ochilor. Susținerea și menajarea ortacilor clicași era și a fost scopul suprem. În felul acesta căutat-au să folosiască constituția bisericească în favorul lor și prietinelor reducând orice fel de alegeri în corporațiuni bisericești la satisfacerea dorințelor clicei.

Ca în loc din afară să pătrundă curățenia pioasă a credincioșilor în învălmășatul centru, consistorul nostru vecinic a cercat să octroieze diecezei părerea sa. În felul acesta frumoasa lege dată bisericei de Șaguna își perdu pentru dieceza aceasta caracterul său bun, binefăcător, deoarece întreg constituționalismul bisericesc fu redus la o mașinărie.

Poporul, sârmanul popor de credincioși nici idee n'avea, că ce mare însemnătate aveau alegerile în biserică, idee n'avea, cum se deslipește peatră după peatră din edificiul măreț al bisericei atins de pângăreala ambiției clicașe. Deși consistorul și organele lui ar fi avut datorința să crească, educe poporul pentru înțelegerea frumoasei noastre constituții bisericești. N'au făcut-o însă temându-se, că poporul deșteptat nu le mai îngădui fricolul joc cu interesele bisericești-naționale, că le va trage masca de pe față. Așa s'a întâmplat, că pentru cheful unora, cari și-au făcut mendrele la consistor „încetul cu încetul întreaga viață a constituțiunei bisericești s'a redus la un formalism sec, lipsit de acel conținut dătător de viață, pe care l-a avut în vedere marele Șaguna atunci, când a pus temeiul organizațiunei bisericești pe sufragiul univer-

sal, egal, direct și cu votare după comune.“

La alegeri bisericești numai atunci era luptă, când mai era cineva pe lângă candidatul oficios al consistorului. Dar atunci se dedea lozinca și porunca consistorială, ca să se întrebuinteze orice mijloc pentru răușita candidaturii oficios. În urma unui așa satrapism consistorial era greu, ca să ajungă în corporațiunile bisericești vr'un om, care voia să judece independent. De aceea s'a dezvoltat „o indolență și indiferență la cei mai buni ai noștri față de toate manifestațiunile vieții constituționale ale bisericei, rămânând manuirea formelor seci în resortul câtorva chemați și nechemăți“.

Astăzi vedem în parte roadele gospodăriei consistorialnice cuprinse în pomelnicul ordinațiunei ministeriale. Dar nu numai atât. Căci viața religioasă a decăzut în dieceză. Favoriții consistorului au putut face, ce au vrut, căci în sinodul ales pe sprânceană nu s'a aflat nimenea, care să ceară cont dela consistor pentru decăderea vieții religioase. Pardon, adecă s'a aflat *unul*. Dar în cor unanim au cercat aleșii consistorului în deputăția sinodală, ca să astupe glasul sincer de român credincios revoltat contra abuzurilor în biserică. A fost un pas temerar din partea avocatului, dr. Nic. Ionescu, că a început să pretindă cu glas tare curățenia morală și desinteresul în conducerea trebilor bisericești.

Căci la consistor *doi călugări* și-au pus vecinic toate opintirile, ca în sinodul eparhial să fie aleși numai pretini de ai lor, cari la o eventuală sedisvacanță vor vota de sigur pentru ei. Și pentru ajungerea acestui scop, care se chiamă mitra episcopescă, s'a lucrat numai, neținându-se cont de altceva, decât ca alegerea și votarea să fie sigură.

Vreți atunci educație a poporului, ca să priceapă marea însemnătate a alegerilor sinodale? Fost-au libere alegerile sinodale, când regula de decenii spune, că 'n corporațiuni nu e iertat să intre altul, decât cei de o părere cu cei doi călugări? Protopopii noștrii întrec cu mult în această meserie pe fibirăi.

Nu s'a căutat deci, ca cei aleși să-și iubiască biserică și neamul, nu s'a cerut o mai gravă cvalificație morală, ci scopul a fost, ca toți să fie de o pănură.

* * *

Nu peste multă vreme vor fi alegerile sinodale și în eparhia noastră. Dela aceste alegeri depinde foarte mult,

dela ele atârnă viitorul diecezei, fiindcă e vorba a se lecuî multe, foarte multe păcate din trecut. Sinodalnicii de până acum, dintre cari unii sunt de zeci de ani, nu și-au făcut datoria. Că dieceza a ajuns la aceea prăbușire morală și materială, în care se află, în mare parte e vina lor, fiindcă pe la sinoade *numai s'au plimbat* pe la Caransebeș.

Se poate aștepta dela *magistra* altceva, decât ce am văzut în cei din urmă zece ani?

Tocmai de aceea alegerile sinodale din acest an să însemne începerea unei epoce nouă: când oamenii desinteresati vor face controlul față de consistor.

Poporul alege-și candidații săi, iar nu candidații impuși de protopop și centru! Căci numai așa putem spera, că vom avea *adevărat* sinod.

Adunarea generală

a reprezentanței orașului Caransebeș, ținută în 9 Febr. st. n. după amiază în sala de ședințe a casei orașului.

Ședința se deschide la orele 3 d. m., presidând dl primar orășenesc Oct. Bordan, încunjurat de întreg corpul funcționarilor orașului. Sala eră plină de public:

Dl primar deschide ședința prin o vorbire binesimțită de cei prezenți, după care dă cuvântul referentului, cu privire la punctul 1. al programului, pentru numirea și hotărârea plății oficianțului de poliție. Se primește, fixându-i-se salariul acestuia la 1000 cor. anual și 240 cor. bani de cvartir.

Al doilea punct e pentru ajutorarea celor nenorociți la minele din Reșița și Italia. Magistratura propune, iar reprezentanța votează suma de 50 cor. pentru unii și 50 cor. pentru ceilalți.

Punctul 3. din program e ascultat cu o atențiune mare, căci e vorba de venitul, ce a incurs pe anul 1908 la oficiul de arândă orășenesc. După o discuție mai lungă, în care își dau părerile mai mulți reprezentanți, anume: cum are să se împartă și economizeze acest venit — se primește următoarea propunere a primarului: ca venitul curat, care după ce s'au detras toate spesele, remunerațiunile și împărțirea la multe scopuri pentru lipsele orașului din acest venit, a mai rămas suma de: 7540 cor., — să se depună la bancă sub titlul înființării *fond de rezervă al oficiului* cu condițiunea, că de capital să nu se atingă orașul la nici un caz, ci capitalul să fie folosit la niscăi morburî epidemice obvenite eventual în oraș. Din procentele, ce le aduce această sumă, se va soivi adausul de 400 cor., votat cassarului ofic. de dare. Dacă însă acest oficiu cândva ar încetă de a mai fi, atunci acest capital va trece cu totul în proprietatea magistraturii.

Punctul 4., se referă la înființarea unei figlării; se primește propunerea magistraturii de a se cumpără proprietatea dlui Karl Schwab, cu observarea, ca în 16 Martie n. a. c. să se pertracteze această chestiune mai amănunțit, când comisiunea aleasă pentru

acest scop va fi în stare a arăta planul de spese și venitul, ce ar fi încopciat cu aceasta.

Punctul 5., referitor la răscumpărarea fabricii de electricitate pe sama orașului, referentul primsenator dl Bastius recomandă reprezentanței să primească propunerea, deoarece asta ar fi un nou isvor de venit pentru oraș, — se primește cu bucurie de către reprezentanți, rugând pe dl primar și magistratură să se pună în tocmele cu societatea fabricii de electricitate și în cea mai apropiată adunare să se pertracteze mai pe larg și definitiv.

Punctul 6., referitor la facerea unui drum pentru folosirea publicului, pe câmp, cumpărând proprietatea Elenei Pop, — se primește cu unanimitate, alegându-se o comisiune pentru studiarea mai amănunțită a acestei chestiuni.

Punctul 7., privitor la darea socoatei referitoare la spesele avute cu ridicarea monumentului Maj. Sale Regelui. Se primește, ca să se plătească lui Toma Fincz spesele avute cu monumentul și cu tipăriturile executate în tipografia diecezană, cari spese să se acopere din venitul oficiului regaliilor al orașului.

Punctul 8., referitor la fixarea de nou a taxelor de ocupațiune a teritoarelor ocupate prin persoane din alte comune străine și modificarea decisului reprezentanței comunale din 1897 referitor la aceste taxe. Deoarece dl senator Il fiind însărcinat cu aceasta și fiind de prezent bolnav, se lasă discutarea acestui punct pentru viitor.

Punctul 9., referitor la zidirea unui nou spital orășenesc, dl primar propune, ca reprezentanța orășenească să primească propunerea sa de a angaja la facerea planului și conducerea lucrării pe arhitectul din Bpesta G. Kopezek, care își îmbie serviciul său pe lângă o remunerațiune foarte neînsemnată. Totodată înștiințează, ca orașul să voteze pentru acest scop 50 sau 60 mii de coroane, cari bani îi va rupe din împrumutul, ce orașul voește a-l face, cerând totodată dela înaltul guvern un ajutor, care se crede cu siguranță că-l vom căpăta d'asemeni în cel puțin 60 mii coroane. Spitalul e a se zidi pe locul birtășu lui *Wehry*. Propunerea dlui primar e ascultată cu mare atențiune și după ce vorbesc la obiect 3 reprezentanți, propunerea se primește cu obiecțiunea, ca magistratura să caute modul, ca lucrările să se înceapă dejă în Iulie anul curent.

Punctul 10., ref. la separarea independentă a oficiului de dare și modificarea §-lui 47 al statutului de organizare, după ce dl referent Iosif Andrei cetește din punct în punct rezponsabilitatea, munca și datorința oficianților puși în acest oficiu, reprezentanța primește unanim propunerea magistraturii.

Punctul 11., referitor la cererea de îmbunătățire a lefii suplimentare a cassarului principal al oficiului de dare, — se primește propunerea magistraturii, ca să se dea un adaus personal cassarului de 400 cor. anual.

Punctul 12., referitor la organizarea postului de expeditor pe lângă oficiul de dare orășenesc, se primește cu modificarea, ca salariul tot acelaș să fie ca și până acum al oficianțului-expeditor, care l'au avut ceilalți oficianți-expeditori de pe lângă celelalte officii.

Isprăvindu-se punctele de sfătuirî, ce au fost puse în programul convocării, dl primar Octavian Bordan prin o vorbire mulțumește

reprezentanților pentru încrederea, ce o pun în magistrat și pentru buna și frățească liniște, dragoste și interes, ce au arătat tot pentru asigurarea viitorului și binelui poporului și orașului nostru declarând adunarea generală extraordinară de încheiată.

Dela curtea cu jurați.

În 3 l. c. s'au început pertractările la curtea cu jurați. Cazurile sunt cele obișnuite pe la noi. Feciorii poartă la ei cuțit de regulă și nu odată îl folosesc spre sânge-roasă răsbunare, or îl întrebunțează pentru a se scăpa de vr'un concurent, pe care îl consideră prea primejdios.

În 3 Febr. s'a pertractat cauza unui anumit Andrei din Domașna. Dar în cursul pertractării martorul principal *Benghia Maria* și-a schimbat fasiunea făcută înaintea judelei de instrucție, așa că acuzatul și tovarășii săi fură mântuiți. Președintele pertractării a fost dl Paul *Jakabffy*, procuror: dr. Wiedorn, iar apărător dr. Sigm. *Munkácsi*.

În 4 l. c. președinte a fost Ioan *Czikó*, procuror: *Égi* Col. apărător: dr. Sigmund *Munkácsi*, candidatul avocatului dr. Ern. *Róth*.

Ilie Nicolicea Rostescu în ajunul Crăciunului în haine de măscăriciu a omorât în Pârvova pe Petru Miulescu. Jurații l-au aflat vinovat de omor comis în stare de mânie. A fost pedepsit la 1 1/2 ani temniță grea.

În 5 Februarie s'a pertractat cauza lui *Beloia* din Sichevița, care ar fi dat foc la 5 bugle de fân ale lui Vas. *Beloia*. Jurații l-au mântuit, așa că tribunalul l-a pus pe picior liber. Președinte a fost Paul *Jakabffy*.

În 6 Februarie a prezidat Iuliu *Mészáros*. Acuza a susținut-o dr. Wiedorn, iar apărarea dr. Maur. *Várfalvi*, dr. Sigm. *Munkácsi* și dr. Ilie *Gergely*.

Toma Rites din Mehadica cu ajutorul lui Ion *Vădrariu* și Mihaila *Șandru* a străpuns mortal de trei ori pe Ion *Baderca*, codrean la Comunitatea de avere și adecă din ură, că acesta îi arătase pentru daune silvanale. Rites a căpătat 8 ani temniță grea, iar ceilalți doi câte 1 1/2 ani.

Lunia trecută — ziua din urmă — a fost invinuit ca din senin Ghiță *Popa* din Teregova, că ar fi aprins în noaptea de 4 spre 5 Aug. 1908 fânul lui Ion *Stoichescu*. Dar multe mărturii dovediră, că *George Stoichescu* n'are drept cu fasiunea sa, de asemenea *Simion Borchescu*. Acuzatul a priveghiat toată noaptea aceea lângă bună-sa bolnavă. Dreptaceea a fost mântuit. Pertractarea a condus-o Ioan *Czikó*, acuza a susținut-o dr. Wiedorn, iar apărarea candidatul avocatului dr. Ern. *Róth*.

GLOSE.

Toată lumea așteaptă cu nerăbdare, ca consistorul nostru să se declare, ce funcții nu-s incompatibile cu posturile de profesor.

Căci d. e. poate fi oare cassarul diecesan profesor și viceversa?

* * *

Orașul nostru va răscumpăra iluminarea electrică.

Fi-va atunci mai multă lumină?

* * *

Înghețul ține la noi mereu.

Dar când se va desgheța chestia cu episcopul?

NOUTĂȚI.

Știre personală. Il Sa dl *Constantin Burdia*, iubitul nostru deputat, a plecat Duminecă seara, în 7 Febr., n., la Budapesta, pentru a lua parte la ședințele dietii.

Numire în ministerul de finanțe. Dl ministru de finanțe a înaintat la rangul de consilier la finanțe și regia tutunurilor reg. ung. pe dl *Iulius Bordan* tatăl primarului orașului nostru.

Numiri. Dl ministru al cultelor a numit pe domnii *Iosif Stoica* de învățător la școala com. elem. din Buchin; dl *Ioan Miclos* de inv. la școala com. elem. din Topleț;

Pe dsoara *Margareta Sziklay* inv. la școala com. elem. de fetițe din Poiana.

— Maj. Sa a înaintat la rangul de sub jude la judecătoria cercuală din Temesrékás pe dl notar dela tribunalul din Lugoj *Ștefan Papp*.

Numiri la direcția financiară. Dl ministru de finanțe a înaintat la rangul de consilier pe dl *Gidofalvi Béla*, în Lugoj. Pe domnii *Kászonyi Jenő*, *Ștefan Augustin*, *S. Grozavescu* din Lugoj și *Hornyanszky Adorján* din Caransebeș controlori, i-a denumit de oficanți comptabili.

Strămutări. Dl ministru al cultelor a strămutat pe dl *Alex. Mihalik* director al școalelor civile din Orșova, tot în aceeași calitate la Budafok.

Dl ministru de justiție a schimbat la dorința lor proprie pe domnii notari de tribunal: *Dionisie Csorna* din Biserica-Albă și *Toldy Gyula* din Caransebeș, unul în locul celuilalt.

— Maj. Sa Regele a înaintat la rangul de jude de tablă pe dl *Antal Nicolae*, fost până acum jude cercual în Bogșa-nem.

— Pe dl arhitect de stat din Lugoj *Hantos Izor*, l'au înaintat la rangul de arhitect-șef tot acolo.

Alegere de notar. În Moldova-nouă, a fost ales vicenotar comunal dl *Strosz Ernő*.

† **Coriolan Brediceanu**, avocat și deputat al cercului Oraviței a încetat din viață. În mormântarea i-a fost Marți cu mare pompă, luând parte multă lume.

Brediceanu a fost cel mai simpatic deputat naționalist, care în ținuta sa politică recunoștea și faptele bune ale adversarului. Mulți tineri români deplâng în el pierderea binefăcătorului lor.

Gimnaziul pentru muncitorii din Orașuța, pe la mijlocul lunei curente se va deschide, unde atât meseriașii cât și comercianții vor primi instrucția gratuit. Director a fost ales *Földes Vilmos*.

Clubul athletic din loc, care într-o vreme părea, că a dispărut, acum dă semne de viață, însă cu puteri îndoite, dovadă producțiunea interesantă, care va avea loc, pe o bină anume făcută spre acest scop, pe la începutul lunei Martie.

Societatea femeilor române a avut norocul a câștiga pe dl *Aurel P. Bănuțiu*, pentru a conduce reprezentația teatrală ce s'a dat în 10 Februarie n. Sala lui *Lichtneckert* era plină de public.

S'a predat comedia „*Năstrăvăniile divortului*“, având rolul principal A. P. Bănuțiu (*Nicu Ionescu*). Jocul dlui *Bănuțiu* a plăcut; în unele părți altcum a prea esagerat. Bun partner a avut în *Tătariu* (*Smochinescu*). Dintre diletanți remarcăm jocul inteligent al dsoarei *Livia Lințu* și drăgălășia firească a dsoarei *Franț*.

A fost o reprezentație aranjată cu priecpere a lipsit însă atât la *Bănuțiu* cât și la *Tătariu* fineța predării și interpretării interne a situațiilor sufletești.

Dar conținutul atrăgător al piesei a cores totuși, așa că impresia totală a fost bună.

După reprezentație a fost dans.

Distincțiune. Cu deosebită bucurie, facem cunoscut, că înaltul ministru de comerț a distins, cu diplomă de recunoștință și cu o remunerațiune în bani pe dl *George Imbronovici*, conducătorul tehnic al tipografiei diecezane din loc. Diploma împreună cu remunerațiunea ministerială, se vor predă Duminecă în 14 l. c. st. n., de cătră dl primar orășănesc *Octavian Bordan*, în sala cea mare de ședințe a magistraturii, fiind această serbare împreună și cu vorbiri și concert, dat în onoarea dlui *G. Imbronovici*, de cătră corporațiunea industrială din loc. Felicităm pe dl *Imbronovici*.

Banii dela comitat Din isvor demn de credință suntem informați, că scaunul orfanal comitatens de prezent de abia mai are gata vr'o 200.000 cor., fiindcă în anul 1908 a plătit în 107 cazuri moșteniri, iar împrumuturile se ridică la 250.000 cor. De acum în colo multă vreme scaunul orfanal nu va mai putea da împrumut bani, decât pentru moșii mai mici. Aceasta spre orientare.

Expoziție economică în Lugoj. După-cum suntem informați se va aranja o mare expoziție la toamnă, în care vor fi puse spre vedere tot felul de obiecte precum: poame, bucate, unelte de lucrat pământul, de asemenea tot felul de scule de ale industriașilor din comitat și tot felul de produse, ce se cultivă în comitatul nostru.

În școala poporală de stat din Orșova s'au început prelegerile în noul edificiu cu ziua de 30 Ian. n., actul sfințirii a fost săvârșit în parte de preotul rom.-cat., apoi de cel gr.-ort. rom. și la urmă de cel izraelit, Cuvântul de deschidere l'a rostit dl inspector reg. *Berecz Gyula*.

Concertul studenților. Tineretul dela gimnaziul de stat din loc va da un concert în sala *Lichtneckert*, în seara de 27 a l. c. st. n. Sperăm, că publicul din loc va primi această știre cu bucurie, spriginind cu prezența sa prima probă a studenției, îndeosebi, că venitul curat va fi împărțit jumătate pentru înființarea societate de ajutorare a tinerilor studenți, cealaltă jumătate însă pentru procurarea unui steag pe seama institutului.

Omor. Primarul din Cetate: *Ioan Sârbu*, a fost aflat omorît de niște necunoscuți. S'a pornit cercetare. Se crede, că e răzbunare la mijloc.

Necrolog. Aducem la cunoștință, că fostul farmacist *Ignatz Fűszfás*, a răposat aici, în 10 Febr. În mormântarea a fost în 11 Febr., la 3 ore d. m., Odihnească în pace!

Nenorocire. *Iosif Moise*, muncitor în turnătoria de fier. A C. F. Ung. din Anina, în despărțământul V., după-când fier topit cu o lingură, ca să-l toarne în formă, l-a împroșcat fierul așa de rău, încât bietului muncitor i-au ars cu desăvârșire ambele mâni din coate, rămânând schilod pe toată viața.

Pe urma tâlharului. Au trecut săptămâni la mijloc, de când un necunoscut din împrejurime a pușcat pe păzitorul școalei de economie din Lugoj: *Almási Imre*, care era la vânat în pădurile din împrejurime. Sâmbătă în 6 l. c. a primit poliția din Lugoj o scrisoare dela un necunoscut, care a descris cu deamănuntul semnele tâlharului; n'a cutezat însă să-și spună numele, de frica, că dacă ar ști tâlharul cândva, și-ar răzbuna pe el. Se crede, că în urma acestei destăinuri păcătosul va fi curând aflat.

Noul secretar al soc. de agr. din com. Severinului, a fost ales — în ședința ținută din luna trecută sub presidența dlui comite suprem *Fialka Károly* — dl *Poha Iosif*, care până acum a fost subsecretar în aceeași calitate în comitatul Pestei.

Moarte de om în baia din Secul. În luna trecută, mina de cărbuni iarăș a răpit viață de om. În urma aprinderii de gazuri din mina de cărbuni din Sec., muncitorii, cari erau mai în apropierea locurilor de scăpare au rupt-o la fugă, a rămas însă în urma lor bietul muncitor *Trandafir Chincia*, care fiind mai în adâncul minei, a ars scrum, cu toate că ajutoare i-a sosit destul de iute, totuși flacărele în puține clipe l-au mistuit cu totul.

Sinucidere. Dureros sfârșit a avut bietul *Kopek Iosif*, băieș în minele dela Anina în etate de 40 ani, care avea mania să ducă cu mâna, ce vedeau ochii, așa, că de vre-o 4 ori a furat niște lucruri aproape de nimic dela soții lui de muncă din baie. În 22 luna trecută deasemenea, ochii lacomi l'au îndemnat să fure dela un soț al său o tabacheră de nichel, pe care acesta o cumpărase cu 1 cor., a fost însă prins. Rușinea care îl muncea greu, l'a îndemnat să se sinucidă. După-ce și-a luat adio dela copilul lui de 12 ani, cătră care a zis, că i-s'a urit de viață, a luat un briceag și și l'a împlântat în inimă. Copilul văzând îngrozitoarea hotărâre a tătâne-seu, a alergat după mă-sa care era în vecini, care venind acasă a aflat pe soțul său într'un lac de sânge. A alergat după medic, însă, acesta la sosire a constatat, că bietul *Kopek* era deja mort.

Foc în Orșova. Zilele trecute a izbucnit un foc mistuitor în fabrica de petrol din Orșova, care a prefăcut în cenușe 100 vagoane de păcură, și 80 vagoane încărcate cu petrol. Pagubele se urcă la 2 mil. și jumătate coroane. Focul nu s'a putut stinge în curând. Muncitorii, cari Sâmbătă

și-au luat plata, au lăsat banii cu haine cu tot în voia sorții și ei au fugit cu toții scăpându-și viața. Se zice, că doi ani ar trebui, până când s'ar putea zidi din nou, ce a ars.

Omor. Cornel Geoga din comuna Maidan trăise necununat cu o femeie, pe care a alungat-o dela sine. S'a întâmplat însă, că s'a îndrăgostit de femeia alungată flăcăul lui Martin Dragicescu și a luat-o de soție. De aici apoi o ură cumplită între Geoga și Dragicescu. Cel dintâiu însă pân-dea momentul binevenit, ca să-și poată răzbună pe tatăl lui Dragicescu, căci zicea, că acesta, a îndemnat pe fiul său să iee de nevastă pe femeia alungată de Geoga. Intr'una din zilele trecute tatăl lui Dragicescu trecea pe lângă poarta lui Geoga, care l'a chemat în casă la un pahar de rachiu și să se împace, bietul Dragicescu, care era de 50 de ani s'a dus, și după ce a beut un pahar a voit să plece, ajuns în curte, Gerga luă săcurea și cu mai multe lovituri i-a zdrobit capul. Bătrânul la prima lovitură a picat mort fără de a zice un singur cuvânt. Gerga a luat trupul încă plin de sânge și l-a târât în pivniță, de unde apoi peste noapte l'a aruncat în râu. Dimineața Gerga singur s'a dat prins de mâna jandarmilor.

Cătră dl Petru Brancovici ca president al partidului constituțional din cercul Caransebeșului.

Domnule Prezident!

Îți este cunoscut, că pe vremea alegerilor ordinate mai în urmă de guvernul liberal respective de contele Tisza, subscrisul am fost convocat la o conferință pe alegătorii 48-iști și independiști din cercul Caransebeșului spre a ne înțelege asupra candidării unui individ cu program 48-ist și independist.

Martor îmi e căpitanul orașului, Cornel Dragomir, că la această conferință atât de puțini s'au înfățișat, ba dintre români chiar nime, afară de mine și numitul căpitan, încât conferința de atunci nu a succes.

La acea alegere Tisza candidase pentru cercul Caransebeșului pe liberalul Jakabffy Imre, care astfel era unicul candidat, fiindcă Românii la acea alegere n'au pus contra-candidat, ci s'au reținut în pasivitate.

Așa ajunsese eu într'o încurcătură, de nu știam ce să fac, că a alege un kossuthist după nesuccederea conferinței era imposibil, iar a rămâne și eu cu românii în pasivitate era iarăși imposibil; fiindcă eu am fost totdeauna dușman al pasivității românești, încă dela începutul ei, și ca român kossuthist totdeauna contra pasiviștilor.

Într'o astfel de forță a situațiunei, când nu puteam să aleg decât între partidul pasiv românesc și cel liberal unguresc, amândouă atât de urgisite mie, n'am avut încotro, ci am trebuit să mă alătur partidului unguresc liberal, votând pentru Jakabffy, dar pe lângă susținerea în întregul a principiilor mele kossuthiste; ca astfel să nu devin suspționat

de partidul kossuthist, că adevărat la alegere am ținut și eu cu românii pasiviști.

Asta-i poziția mea dela alegerea lui Jakabffy, când guvernul tizaist a și căzut, și de aici vestea propagată de români: că m'am făcut dorobanț, și că atunci mi-am renegat programul prin votul dat — în astfel de mod — pe Jakabffy.

Iar după căderea guvernului lui Tisza, venind alegerile ordinate de guvernul colacțional, acesta pentru cercul Caransebeșului a candidat pe Burdia cu program constituțional.

Am văzut scrisoarea de recomandare a lui Burdia, care era subscrisă și de Francisc Kossuth ca president al partidului 48-ist și independist și cari amândoi, adevărat atât Burdia cât și Kossuth — precum se vede — cunoșteau mai bine de cât mine constelațiunile de aici, că adevărat cercul Caransebeșului încă nici în acea vreme n'ar fi fost copt spre a putea alege un ablegat kossuthist. Astfel eu cu atât mai vârtos a trebuit să mă supun și să mă acomodez vrerei lui Kossuth și a vota la această alegere pe Burdia, dar tot cu susținerea principiilor mele kossuthiste, cu cât dela vrerea lui Kossuth nu mă puteam abate, fără de a nu deveni din nou în conflict cu partidul și cu șeful partidului 48-ist și independist și de aceea am recomandat și partidului 48-ist și independist de aici a merge după îndrumarea lui Francisc Kossuth, căci partidul de aici în acest interval și după multe frământări era deja constituit sub presiunea profesorului Földes Miklós și partidul 48-ist și independist de aici la alegerea din urmă a și votat pe Burdia.

Considerând acum, că D-Ta dle president al partidului constituțional, ca unul cu prevederi în politică, trebuie să prevezi, că din toate învâlmășelile ce obvin în dieta țării între partidele coalitate, tot mai evident aceea iasă la iveală: *că viitorul în țara noastră e a partidului meu cel 48-ist și independist*, și că azi multe semne obvin, cari arată și aceea, că ar fi venit vremea de a se putea alege și în cercul acesta un deputat kossuthist, căci partidul precum în țara întregă așa și aici zilnic crește în aderenți români, și văzând cu ochii se sporește, se coace și întărește, ceea ce e și lucru firesc și natural dacă nu voim a stagna, sau a merge înapoi ca racul.

De aceea îmi iau voia a Te ruga: ca pe partidul constituțional ce-l reprezinti să-l conchemi la o adunare spre scopul de a veni cu toții în partidul viitorului cel 48-ist și independist și astfel a-i deschide calea lui Burdia de a intra și el în acest partid și încă cu atât mai vârtos, cu cât cred că ne unim și în aceea: că numai Burdia nostru este cel chemat de a merge alături cu Kossuth și Justh în fruntea românilor 48-iști și independiști.

Acum mai adaug cătră frații români din cercul Caransebeșului spre orientare, că rolurile noastre a românilor și a ungarilor sunt schimbate prin vitregimea vremurilor trecute. Că noi Românii ar trebui să fim 48-iști și independiști, și ungarii să să țină cu nemții.

Această convingere e atât de înrădăcinată în sufletul meu, încât dela ea nu mă va clinti nime niciodată. Nici chiar împrejurararea aceea: că voi rămâne între români

ca singurul renegat. Da! Căci convingerea mea e: că nu eu sunt bolundul ungarilor și a Ungariei; ci chiar ei cari mă țin de atare sunt bolânzii Austriei și a nemților.

Cu toată stima:

Bozgan Florea,

vice-president al partidului 48-ist și independist al cercului Caransebeș.

Cetatea morții.

Ruinele orașului Messina. — 70,000 oameni într'un mormânt. — Cadavre pe valurile mării. — Putrezirea celor neingropați. — Nebuni de desnădejde. — Câni rupți de foame, cari rup carne de pe cadavrele ome-nești. — Sunt încă vii sub dărâmurile orașului Messina.

După o noapte de furtună, petrecută aproape toată în spaimă, am sosit, scrie un ziarist italian, dimineața, cu vasul „Carrara“, în preajma Messinei.

Cătră ziuă cerul s'a înseninat puțin. În fața mea se înalță orașul, care azi nu e decât o adunătură de ruine și de dărâmături. Vaporul se apropie încet și în fața mea să desprind tot mai curat satele ruinate, pe jumătate sau cu totul prăbușite, norișori de fum alburi, plutind peste morminte, în cari zac îngropate peste 70,000 de ființe ome-nești.

O simțire necunoscută mă cuprinde. Aici e izbânda morții și cu toate acestea să trăește la Messina, să trăește o viață de muncă, care face cu atât mai simțită izbânda sorții neiertătoare.

Soarele sticlește, pe apă scânteile de lumină să strecoară peste valuri, dar de marginea corăbiilor se lovesc într'una; să depărtează și să întorc, trupuri de oameni umflate și învinețite, cărora nici o mână miloasă în cele dintâiu zile nu le-a legat o funie și o piatră de picioare pentru a-și găsi odihna în albia adâncă a oceanului.

Mă scobor umblând în apă până la genunchi. Nimic nu-ți dă mai bine impresia despre cutremur decât vasele dărâmate. Massele de piatră grea zidite ca să dureze veacuri, sunt deslipite de două puteri deosebite.

Malul mării în mai multe locuri s'a lăsat jos cu 2 metri, în toate părțile după cea dintâiu zguduitură, și apoi a mai căzut cu 30 cm. după cele din urmă zile.

După ce isprăvesc formalitățile pentru a fi lăsat în oraș, îmi încep plimbarea întâiu dealungul țărului. Aici întâlnesc cele dintâiu târgi cu morți și cu răniți. Câțiva soldați le poartă în tăcere și cu pasul încet. Pe ele sunt morți: unul, doi, sau pentru a câștiga timp și trei deodată, purtați astfel pe aceleași paturi făcute din zdrențe însângerate. Îi poartă la groapa obștească.

Un domn mă oprește și mă întreabă dacă sunt ziarist. Îmi spune să dau de veste soților mei, că un anume Gaetano Salvemini trăește, că l'a văzut plimbându-se printre ruine. Îi făgăduiesc că voi îndeplini dorința lui și îmi urmez calea înainte. Pe drum întâlnesc în grupuri câteva sute de inși, îmbrăcați într'un mod foarte ciudat, unii dintre ei veseli de o veselie care nu e adevărată și nu e sănătoasă, alții plângând, alții încă cu semnele spărierii în față. Unul cu privirea piezișă și pare a invinui pe ceilalți oameni, ca-și-cum aceștia ar fi de vină la ruina lor.

De fapt să și clădesc barace; azi sunt încă puține, mâne se vor înmulți, și lucrul dă naștere, ca și săpăturile sub ruine.

Se scot morții, dar ce e mai îngrozitor, să găsesc încă vii după atâtea zile trecute dela data nenorocirii. Mi-se povestește că în zilele trecute a fost scos de sub pământ un tânăr pe care moartea îl cruțase. Era un om care vorbea când îl trase de sub pietri, galben, tras la față, slab ca un schelet, și râdea,

rădea. Înebunise, văzând iar lumina zilei. Mai sunt acolo jos sub prăbușituri astfel de lucruri, cari îți zdruncina mîntea gîndindu-te la ele.

O iau mai departe prin oraș. Peste tot case dărâmate, cantități uriașe de zidire, de bărne căzute, ulițele uriașe astupate. Abia poți să înalți. Peste tot domnește o tăcere deplină. Ferindu-mă de zidurile gata să se prăbușiască, înaintez cu greu. Cîteva case și-au păstrat fața de aproape neatinsă, dar în lăuntru sunt cu totul dărâmate. Și fața vestitei Palazzate este încă destul de bine rămasă. La alte case a căzut fața, lăsînd să se vadă partea din lăuntru a celor cîteva camere, cari au mai rămas neatinsă. Peste tot zac morți. Unii au intrat în putrezire și mirosul e groaznic. O femeie e culcată în pat și afară de cap și de un braț, tot trupul îi este acoperit cu pietri și lemnărie, mobile și prof.

Dintre dărâmături iese cîte un braț, cîte un picior sau un cap cu părul sburlit cu ochii sticloși și acoperiți cu praf. Și toate acestea cadavre par așa de mici, că parcă ar fi ale unor copii. Și apoi au toate o culoare roșetică ciudată, care te face să crezi că ai în fața ta păpuși de ciară.

Nainte zăceau pe uliți, așa precum căzuseră din case, din ferești, dar acum au fost culese aproape toate de soldați și aruncate în gropile obștești sau arse pe ruguri.

Luptînd cu greutate, ajung în partea, unde a fost via San Martino. A fost, căci azi nu mai poți recunoaște aproape nici o uliță, așa sunt de acoperite toate cu prăbușituri. Peste tot e o tăcere îngrozitoare. E o liniște așa de mare, așa de apăsătoare, încît cîte odată îți vine să te prinzi cu mîinile de cap și să te întrebi: dacă într'adevăr nu visezi, oare nu te afli pe altă lume?

Aici în ulița San Marino, unde nu se auzise nici un gemet, a fost scos alaltăieri un om în deplină stare de sănătate.

Acum totul e tăcut și numai din când în când se aude vocea vreunui soldat dintre aceia, cari lucrează prin dărâmături.

Pe toate ulițe umblă haite de câni înfometate. Bietele dobitoace îți produc milă și te cuprinde un fel de mânie, că oamenii cîntă vreme le merge bine, să slugesc de aceste biete ființe, iar acum când lor oamenilor li-se aduce pîne cu prisosință, nu se gîndesc să arunce o îmbucătură și acestor și acestor nefericite dobitoace slăbite și aproape turbate de durerile foamei. Un prieten îmi povestește, că acești câni au sfîșiat pe un tinăr, care fusese îngropat sub dărîmături pînă la gât, și anume în răstimpul pînă să fie chemați niște soldați să-l desgroape cu totul.

507 număr

Abozovicsi járás főszolgabírájától

kig. 1909.

Pályázati hirdetés.

Lemondás folytán üresedésbe jött bozovicsi jegyzői állásra pályázatot, hirdetek:

Felhívom a pályázni ohajtókat hogy az 1883. I. t. cz. 6 szakasza illetve az 1900 XX. t. cz. 35 szakaszában előirt képesítésüket igazolo

okmányokkal felszerelt kérvényeiket hozzám 1909 évi márczius hó 5-ig annál is inkább nyujtsák be, mert a később érkezőket figyelembe venni nem fogom.

A választást Bozovics község házában f. é. márczius hó 11-én d. u. 2 orakor fogom megtartani.

A jegyző javadalmazása:

Fizetés	1600 K.
Irnoktartás	1000 „
Iroda szolgálata	144 „
Iroda átalány	150 „
Napidij átalány	80 „
Tüzifa átalány	84 „
Kert átalány	24 „

összesen 3082 K.

Bozovics 1909 évi január hó 25-én.

Dr. Sztojákovits Géza

szolgabíró.

Avis.

Imediat lângă oraș, ținutul „Potoc“, se află o grădină de 6 jugăre, pe care proprietarul voeste a o parcelă în 20 plațe de casă, fiecare în mărime de câte 3—3 sute stînjini pătrați, stînjinul cu câte 2 coroane.

Informațiuni mai aproape de proprietarul

Franz G. Flachneckert.

357—909. sz. adó.

Publicațiune.

În sensul art. de lege 44. § 16 din anul 1883 se aduce la cunoștință publică că darea de interese capitalizate pe anul curinte e pus la vedere publică din 10—25 Februarie anul curent.

Tot odată este provocat publicul să se înfățoseze cu libelul de dare pentru prescriere dărei acesteia.

Caransebeș, 7 Febr. 1909.

Bordan m. p.,

primar oraș.

561—1909. szám. kig.

Publicațiune.

Din partea magistratului orășănesc să aduce la cunoștință publică cumcă liferarea furagiului necesar pentru 3 armăsari erariali ce se vor adăpostă în stațiunea locală, precum și menagiul soldaților dela armăsari pre periodul dela 1-lea Martie pînă la finea lui Iunie 1909 se va esarcuda pre calea licitațiunei publice în cancelăria senatorului al II-lea în 21 Februarie 1909 la 9 oare a. m.

Să obsearvă că la actul de licitațiune vadiu nu să recere și că condițiunile se pot vedea între oarele oficioasă în cancelăria senatorului mai sus numit.

Caransebeș la 1-lea Februarie 1909.

Bastius Ede

primarul s.

In comuna Buzeu

(ROMÂNIA)

se află spre vânzare 573□ metrii, loc din parcela la Nr. 5. Bulevardul Vii-torului.

Informațiuni mai aproape de administrația acestui ziar.

Casa

din strada Timișorii Nr. 530, constătătoare din 2 chilii la drum, 2 în curte, cămară, cuină, pivniță, grajd etc., se vinde din mână liberă.

Informațiuni mai aproape de proprietarul

Atanas Opria,

măcelar.

ILUMINAȚIE ELECTRICĂ CU STABILIMENT

pentru castele, edificii economice, fabrici, otele după propriul sistem.

Se poate combina cu apeduct și mașini agronomice.

Multe referințe de primul rang.

Indrumări și prospecte

SINGER F. și R.

antreprisă de inginerie și electrotehnică

Budapest, V. Kálmán-utca 15.

TELEFON 63—01.

Mersul Trenurilor

Din Caransebeș la Lugoj pleacă:

Trenul Expr.-Orient: în fiecare Miercuri și
Duminică la 6 oare 2 min. p. m.

Trenul accelerat: la 5 oare 28 min. dim. și
11 oare 21 min. a. m.

Trenul personal: la 3 oare 55 m. dim., 9 oare 42
min. a. m. și 4 oare 59 m. p. m.
și seara la 6 ore 15 m.

Din Lugoj la Caransebeș sosește:

Trenul Expr.-Orient: în fiecare Joia și Du-
minica la 6 oare 33 m. dim.

Trenul accelerat: la 4 oare 53 min. p. m.
și 10 oare 33 minute seara.

Trenul de persoane: la 8 oare 48 min. dim.
la 10 oare 42 m. a. m., la 5 oare
57 m. p. m. și la 9 oare 56 m.
seara.

Din Caransebeș la Orsova pleacă:

Trenul Expr.-Orient: în fiecare Joia și Du-
minica la 6 oare 33 m. dim.

Trenul accelerat: la 4 oare 53 m. p. m. și
la 10 oare 33 m. seara.

Trenul de persoane la 10 oare 42 m. a. m.
și 5 oare 57 m. p. m.

Din Orsova la Caransebeș sosește;

Trenul Expr.-Orient: în fiecare Miercuri și
Duminica la 6 oare 2 m. p. m.

Trenul accelerat: la 5 oare 28 m. dim. și
la 11 oare 21 m. a. m.

Trenul de persoane: la 9 oare 42 m. a. m.
și la 4 oare 59 m. p. m.

Caransebeș — Bouțari — Hațeg.

Din Caransebeș spre Bouțari pleacă:

Tren de persoane: seara la 6 oare 2 m. și
dimineața la 11 ore 22 m. So-
sește în Bouțari: seara la 8 ore
40 m., d. am., la 1 oră 59 min.

Din Caransebeș spre Hațeg pleacă:

Tren de persoane: dimineața la 11 ore 22 m.
Sosește în Hațeg d. am. la 5 ore.

Din Hațeg spre Bouțari pleacă:

Tren de persoane: Sara la 5 ore 28 min.
Sosește în Bouțari la 8 ore și
59 mi. seara.

Din Bouțari spre Caransebeș pleacă:

Tren de persoane: Dimineața la 5 ore 9 min.
Sosește la Caransebeș: la 7 ore
30 min. dimineața.

Din Hațeg spre Caransebeș pleacă:

Tren de persoane: Dimineața la 10 ori și
21 minute. Sosește la Caransebeș
d. am. la 4 ore 30 min.

„MEHADIA“

Casă de păstrare pe acții în Mehadia.

Acoardă împrumuturi hipotecare replăti-
bile în 10, 15, 20 ani în rate semestrale;
împrumuturi cambiale cu acoperire hipote-
cară, escontează cambii cu 3, eventual cu
2 subscrieri, pe timp de 3 până la 6 luni,
acoardă împrumuturi (anticipatiuni) pe ama-
nete și pe efecte. Primește

depuneri spre fructificare

pentru cari solvește 6% interese. Interesele
neridicate se adaugă în 6 luni, anume la
1 Ianuarie și 1 Iulie a fie-cărui an la ca-
pital și se fructifică mai departe. Darea
pentru interesele de depuneri o solvește
institutul. Depuneri se pot face și prin poștă,
având a se indica adresa exactă a de-
ponentului. Rezolvarea urmează cu întoar-
cerea poștei. Abziceri și ridicări încă se pot
face prin poștă.

Direcțiunea.

Casa din Strada Timișorii
Nr. 900 constatătoare
din 3 chilii și toate
celelalte edificii apar-
ținătoare să vinde din mână liberă sub
condițiuni favorabile.

Informațiuni mai aproape dă ad-
ministrațiunea ziarului „Severinul“.

Med. Univ.

Dr. Aurel Jorga

ORDINEAZĂ:

dela 9 până la 10 ore a. m.,
și dela 3 până la 4 ore p. m.

≡ Strada Bisericii Nr. 349. ≡
(casa Merazzi.)

255—1909 sz. adó.

Publicațiune.

Se aduce la cunoștință publică,
precumcă conscrierea cânilor, care
servește de bază pentru prescrierea
dării de câni pe anul 1909, în înțele-
sul §-ului 3 al statutului despre câni,
este pusă spre vedere **28 Februarie**
până în **8 Martie** în cancelaria per-
ceptoratului orășenesc.

Cei interesați să avisează cu acel
adaus, că eventualele recuse se pot
așterne tot în acest termin la senatul
orășenesc.

Caransebeș, 9 Februarie 1909.

Bordan Octav,
primar.

R. GRAU și FIUL CARANSEBES

Telefon 47.

păpucar.

Telefon 47.

Cel mai mare magazin de ghetete pentru
dame, domni și copii.

Singurul vânzător a renumitelor fabricate:

„Cobrak“,
„Danubia“ și „Chasalla“

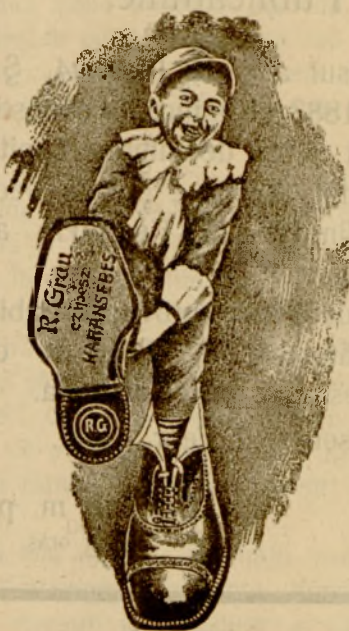
precum și a ghetelor curat americane.

Galocini curat de Petersburg marca „Triunghiu“.

Face ghetete fine și moderne după măsură.

Lucrătoare arangiată de a lucra cu mașini.

≡ Reparează prompt și efitin. ≡

ANUNCIURI se primesc în toate zilele cu prețurile cele mai
:: moderate la administrațiunea foii noastre. ::

S'a tipărit cu farbă dela firma KURZWEIL JÁNOS și SOTII, fabricant de farbe BUDAPESTA, în tipografia JOSEF JACOBVITS, CARANSEBES.